

Věkový rozdíl

„Annie se o mě nechce dělit. Vyžaduje více pozornosti, kterou jí nemůžu dát. Obě děti několikrát za den pláčou, že mě chtějí mít pro sebe, a já jen sedím a držím obě na klíně, zatímco ony se mezi sebou postrkují. Je to hrůza. Chtěla jsem děti, které si budou věkově blízko, aby z nich byli nejlepší kamarádi. Ted' je to ale katastrofa.“

Jak brzy po sobě mít děti? Toto je pro lidstvo poměrně nová otázka. Dokud děti nezačaly pít z lahviček a matky nezačaly mít k dispozici dostatek potravy pro sebe i pro děti, ženské tělo obvykle neumožnilo, aby žena krátce po porodu počala další dítě. V historii byl běžný časový rozestup mezi porody alespoň tři roky. Nyní jsou však maminky schopné početí velmi brzy po porodu, a tudíž nesou odpovědnost za rozhodnutí, jaký rozestup je nejlepší pro fyzické a psychické zdraví jejich dětí.

Studie zabývající se časovým rozestupem mezi jednotlivými dětmi ukazují, že u dětí, které jsou si věkově blíž, se projevuje více sourozenecké rivality ve formě agresivity a soutěživosti, ale zároveň je jejich vztah intimnější. Je jasné, že děti s menším věkovým rozdílem si spolu budou víc hrát, což jim sice dává víc příležitostí k roztržkám, ale i k vytvoření bližšího vztahu. Jak říká Judy Dunn, přední odbornice zaměřená na výzkumy týkající se sourozenců: „Sourozenci, kteří se hodně hádají a jsou velmi soutěživí, jsou často v jiných ohledech poměrně přátelští a ochotnější spolupracovat. Když se nehádají a neperou, dokážou spolu tito sourozenci hrát bezvadné hry a vzájemně si užívat jeden druhého. Je možné, že se skrze své hádky učí? Učí se něco, co jim pak pomáhá zvládat společné hry?“ Pokud rodiče dokážou podpořit sourozence, kteří jsou si věkově velmi blízko, při konstruktivním řešení konfliktů, může být tato blízkost základem hlubokého spojení na celý život.

Ale ještě než si naplánujete děti krátce po sobě, jsou tu důležitá kritéria, která byste měli zvážit; jedná se o faktory, které

mohou zkomplikovat vaši schopnost poskytnout dětem potřebnou podporu. Konec konců, hádky a boje nekončí vždy pozitivně a celoživotní vztah může být také založen na neustálém soutěžení.

Jaké další faktory vzít v úvahu? Rodiče mají jen dvě ruce a 24 hodin denně, které musí rozdělit mezi své děti a všechno ostatní, co je potřeba udělat. Tak to prostě je. Čím víc dětí, tím náročnější je vyhovět potřebám všech. A čím menší děti, tím naléhavější jejich potřeby jsou. Vaše 18měsíční dítě sice působí dojemem, že je o dost větší než novorozenec, ale pořád je ještě batole. Takže když chcete, aby chvilku počkalo, než obstaráte novorozence, žádáte od něj příliš.

Většina z nás předpokládá, že malé dítě si nebude pamatovat období před narozením miminka, a proto se příchodu miminka lépe přizpůsobí. Bohužel, současné výzkumy ukazují, že zkušenosti získané před formováním vědomých vzpomínek na nás mají ve skutečnosti větší vliv, protože tyto skryté vzpomínky jsou mnohem niternější, hluboce zakořeněné a méně podléhají vědomému úsudku. Nejde o to, co si dítě pamatuje. Problém je v tom, zda je schopné tolerovat, že na splnění svých potřeb musí čekat. Čím mladší dítě je, tím to pro něj bude těžší.

Není vhodné, aby se děti naučily čekat? Oddálit jim radost nebo uspokojení? Určitě ano. Otázkou však je, jakým způsobem se to naučí. Když dítě skutečně věří, že jeho potřeby budou splněny, je možné uspokojení trochu oddálit. Je tedy pravda, že malá časová prodleva při splnění potřeb může dítěti pomoci naučit se věřit. To však platí pouze tehdy, když jsou jeho potřeby vzápětí splněny dost rychle. Jak rychle? To závisí na věku dítěte a na jeho povaze: Jak dlouho trvá, než se rozčilené dítě dostane do vyhozeného pocitu ohrožení života? Dítě dojde k závěru, že nedostane to, co potřebuje, pokud se toho nezačne výrazně dožadovat, z čehož se může vyvinout stálý vzorec chování. A tak nás nepřekvapí studie, které ukazují, že menší batolata v porovnání se staršími batolaty nového sourozence snášejí hůře.

Je možné mít děti za sebou tak, aby si byly věkově blízké, a přesto plnit jejich potřeby, aby nestrádaly? Jistě, mnoho rodin to tak má. Znamená to ale, že budete očividně pod větším tlakem,